EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 11.12.2025.
COM(2025) 752 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o evaluaciji i procjeni operativnog učinka provedbe zadaća predviđenih u Uredbi (EU) 2022/991, osobito u članku 4. stavku 1. točki (t), članku 18. stavku 2. točki (e), članku 18. stavku 6.a te člancima 18.a, 26., 26.a i 26.b, s obzirom na ciljeve Europola, kao i učinka tih zadaća na temeljna prava i slobode kako su utvrđeni u Povelji, u skladu s člankom 68. stavkom 3. Uredbe (EU) 2016/794

{SWD(2025) 404 final}

1. Područje obuhvaćeno evaluacijom

Agencija EU-a za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol), koja je s radom započela 1999., **ima središnju ulogu u borbi protiv teškog prekograničnog kriminala i terorizma** i ključni je pokretač suradnje u području izvršavanja zakonodavstva u Europi. Sigurnosno okruženje doživjelo je drastične promjene posljednjih 30 godina, a promijenila se i srž teškog i organiziranog kriminala[1]. Države članice imaju nove operativne potrebe kad je riječ o učinkovitom uklanjanju novih prijetnji i **drukčija očekivanja u pogledu potpore Europola**. Mandat Europola stoga je nekoliko puta zamijenjen ili izmijenjen kako bi se zadržala i povećala relevantnost te agencije.

Mandat Europola, kako je utvrđen u Uredbi (EU) 2016/794[2] („Uredba o Europolu"), posljednji je put izmijenjen 2022. Uredbom (EU) 2022/991[3] radi uklanjanja novih sigurnosnih prijetnji. Uredba o Europolu više nije odgovarala svojoj svrsi u novoj stvarnosti u kojoj kriminalci iskorištavaju prednosti **digitalne transformacije**, **novih tehnologija**, **globalizacije** i **mobilnosti**[4].

Posebni ciljevi Uredbe (EU) 2022/991[5] bili su sljedeći:

- omogućiti djelotvornu suradnju između **privatnih strana** i tijela za izvršavanje zakonodavstva kako bi se kriminalce spriječilo da zloupotrebljavaju prekogranične usluge,
- omogućiti tijelima za izvršavanje zakonodavstva da analiziraju **velike i složene skupove podataka** radi otkrivanja prekograničnih veza, uz potpuno poštovanje **temeljnih prava**,
- omogućiti državama članicama da se koriste **novim tehnologijama** za izvršavanje zakonodavstva.

Osim toga, Uredbom (EU) 2022/991 izmijenjena su pravila o zaštiti podataka koja se primjenjuju na Europol kako bi se održala **visoka razina zaštite podataka**, čime je postignuta ravnoteža između novih ovlasti te agencije za obradu osobnih podataka te zaštite privatnosti i osobnih podataka pojedinaca. Pravila o zaštiti podataka koja se primjenjuju na Europol u velikoj su mjeri usklađena s onima koja se primjenjuju na druge agencije i tijela EU-a u području pravosuđa i unutarnjih poslova (PUP) iz poglavlja IX. Uredbe (EU) 2018/1875 („Uredba EU-a o zaštiti podataka" ili „EUDPR") i onima koja se primjenjuju na tijela za izvršavanje zakonodavstva država članica („nadležna tijela") u skladu s njihovim nacionalnim pravom kojim se prenosi Direktiva (EU) 2016/680 („Direktiva o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva")[6] kako bi se **olakšao protok informacija**.

---

1 Europol, Procjena prijetnje teškog i organiziranog kriminala u EU-u (SOCTA) za 2025.: *The changing DNA of serious and organised crime*, dostupna na https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/EU-SOCTA-2025.pdf („EU SOCTA 2025."). Vidjeti i Procjenu carinskih prijetnji (CTA) za 2025., dostupnu na https://www.douane.gouv.fr/sites/default/files/2025-07/03/Livret-CTA-UE-public_0.pdf.

2 SL L 135, 24.5.2016., str. 53., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/794/oj.

3 SL L 169, 27.6.2022., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/991/oj.

4 SWD(2020) 543 final od 9. prosinca 2020., str. 37., https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:1a4d9f40-3b02-11eb-b27b-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF.

5 *Ibid.*

6 SL L 119, 4.5.2016., str. 89., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj.

Ovo je izvješće doneseno u skladu s obvezom Komisije iz **članka 68. stavka 3. Uredbe o Europolu** da provede evaluaciju[7] i procjenu operativnog učinka zadaća Europola utvrđenih u Uredbi (EU) 2022/991 tri godine nakon njezina stupanja na snagu. U skladu s ovlastima koje su joj dali suzakonodavci Komisija je: kao prvo, provela evaluaciju i procjenu **operativnog učinka** nekih novih pravila za obradu osobnih podataka u odnosu na ciljeve Europola u skladu s člankom 3. Uredbe o Europolu (odnosno: podupiranje i jačanje djelovanja nadležnih tijela država članica i njihove uzajamne suradnje u sprečavanju i suzbijanju kaznenih djela obuhvaćenih mandatom Europola), kao drugo, procijenila učinak tih pravila na **temeljna prava i slobode** („temeljna prava") kako su utvrđena u Povelji[8] i, kao treće, provela **analizu troškova i koristi** povezanih zadaća obrade podataka.

Kako bi pripremile preispitivanje, službe Komisije prikupile su informacije i komentare iz različitih izvora te održale *ad hoc* savjetovanja s Europolom i državama članicama. U priloženom **radnom dokumentu službi Komisije** nalazi se detaljan opis općeg konteksta i metodologije preispitivanja te sveobuhvatan pregled izvora dokaza i savjetovanja kojima se potkrepljuju glavni zaključci sažeti u ovom izvješću.

2. Opći kontekst

U skladu s člankom 68. stavkom 3. Uredbe o Europolu ovo izvješće Komisije obuhvaća odabrane odredbe Uredbe (EU) 2022/991, a fokus je na pet ključnih aspekata rada Europola.

(1) Vanjska dimenzija: članak 4. stavak 1. točka (t) Uredbe o Europolu koji se odnosi na upozorenja s informacijama iz Schengenskog informacijskog sustava (SIS) o državljanima trećih zemalja na prijedlog Europola

S obzirom na **globalnu prirodu teških kaznenih djela i terorizma**, informacije trećih zemalja i međunarodnih organizacija o počiniteljima i osobama osumnjičenima za takva kaznena djela sve su važnije za unutarnju sigurnost EU-a. Vanjska dimenzija suradnje u području izvršavanja zakonodavstva EU-a stoga je postala ključna za države članice, kao i **uloga Europola u podupiranju država članica u njihovim partnerstvima s trećim zemljama** ili subjektima koji se nalaze u tim zemljama. Dodatni napori **u budućnosti bit će ključni** za jačanje globalne sigurnosti[9].

Uredbom (EU) 2022/991 već su uvedene znatne izmjene Uredbe o Europolu kako bi se poboljšala **vanjska dimenzija aktivnosti Europola**, posebno olakšavanjem razmjene informacija s trećim zemljama[10] i zahtjevom da Europol u svoje višegodišnje planiranje programa i godišnje programe rada uključi strategiju za odnose s trećim zemljama i međunarodnim organizacijama[11].

---

[7] Ta evaluacija provedena u skladu s člankom 68. stavkom 3. Uredbe o Europolu nije evaluacija koju treba provesti u skladu sa Smjernicama za bolju regulativu s obzirom na mogući prijedlog revizije Uredbe o Europolu. Vidjeti i odjeljak 4. u nastavku.

[8] Povelja Europske unije o temeljnim pravima, SL C 326, 26.10.2012., str. 391., ELI: http://data.europa.eu/eli/treaty/char_2012/oj.

[9] Vidjeti ProtectEU: europska strategija unutarnje sigurnosti, COM(2025) 148 final od 1. travnja 2025., https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0148.

[10] Vidjeti, na primjer, članak 25. stavak 4.a Uredbe o Europolu kojim se predviđa mogućnost da Europol prenosi podatke trećim zemljama na temelju vlastite procjene svih okolnosti povezanih s prijenosom osobnih podataka i zaključka da postoje odgovarajuće zaštitne mjere u pogledu zaštite osobnih podataka te članak 25. stavak 5. Uredbe o Europolu kojim se proširuje područje primjene iznimnih slučajeva u kojima Europol može *ad hoc* prenositi podatke (ili kategorije podataka) trećim zemljama i međunarodnim organizacijama u propisno obrazloženim slučajevima.

[11] Članak 12. stavak 2. Uredbe o Europolu.

Člankom 4. stavkom 1. točkom (t) Uredbe o Europolu toj agenciji dodijeljena je nova zadaća: potpora državama članicama u obradi podataka koje treće zemlje ili međunarodne organizacije pružaju o osobama umiješanima u terorizam ili u teška kaznena djela. To uključuje **predlaganje državama članicama mogućeg unosa upozorenjâ s informacijama o državljanima trećih zemalja u interesu Unije u Schengenski informacijski sustav (SIS)**. Ta nova kategorija upozorenja s informacijama uvedena je 2022.[12] nakon izmjene Uredbe (EU) 2018/1862 o upotrebi SIS-a u području policijske suradnje i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima[13].

Određene informacije, posebno ako dotični pojedinac nije građanin EU-a i ne postoji veza s nacionalnim predmetom, treća zemlja dijeli samo s Europolom, koji obrađuje podatke i dijeli rezultate svoje analize sa svim državama članicama. Cilj novih odredbi bio je **maksimalno iskorištavanje informacija** koje Europol zaprima od trećih zemalja tako da se učine dostupnijima nego što bi bile da su dostupne samo putem Europolova sustava. Njima su dopunjene druge mjere, kao što su europski portal za pretraživanje (ESP) i okvir za interoperabilnost[14] informacijskih sustava EU-a za upravljanje sigurnošću, granicama i migracijama, čime su uklonjeni strukturni nedostaci povezani s tim sustavima koji ometaju rad nacionalnih tijela, a posebno službenika graničnog nadzora.

SIS se smatra **ključnim dodatnim kanalom za širenje informacija**: riječ je o najkorištenijoj bazi podataka za potrebe izvršavanja zakonodavstva, nadzora granica i migracija u Europi. U SIS-u je 2024. izvršeno više od 15 milijardi pretraga, za razliku od oko 14 milijuna u informacijskom sustavu Europola (EIS) i manje od 3 milijarde (u cijelom svijetu) u 19 Interpolovih baza podataka, koji su druga dva vodeća informacijska sustava za nadležna tijela[15].

(2) Inovacije: članak 18. stavak 2. točka (e) i članak 33.a Uredbe o Europolu koji se odnose na obradu osobnih podataka koju Europol provodi za inovacijske i istraživačke projekte

Tehnološki razvoj istodobno predstavlja goleme mogućnosti i znatne izazove za unutarnju sigurnost EU-a[16] i toliko je snažno utjecao na kriminal da je izmijenio čak i dubinsku srž prijetnji teškog i organiziranog kriminala[17]. Kriminalci brzo integriraju nove tehnologije u svoja djelovanja, stvaraju nove poslovne modele i usavršavaju svoje taktike. Istodobno, tim se napretkom **tijelima za izvršavanje zakonodavstva pružaju dosad nezabilježene mogućnosti za poboljšanje njihovih sposobnosti**. Stoga istraživanja i inovacije imaju ključnu ulogu u unutarnjoj sigurnosti jer razvijaju rješenja za suzbijanje novih prijetnji i održavanje koraka s oblicima i načinima rada kriminalnih mreža koji se brzo razvijaju, uključujući one koji proizlaze iz zlouporabe tehnologije. Unija je uložila i nastavit će ulagati u razvoj

---

12 Uredba (EU) 2022/1190; SL L 185, 12.7.2022., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1190/oj.

13 Uredba (EU) 2018/1862; SL L 312, 7.12.2018., str. 56., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj.

14 Uredba (EU) 2019/818; SL L 135, 22.5.2019., str. 85., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/oj.

15 Godišnje izvješće eu-LISA-e o SIS-u za 2024., dostupno na https://www.eulisa.europa.eu/sites/default/files/documents/sis-annual-report-2024.pdf, Europol, Konsolidirano godišnje izvješće o radu za 2024., dostupno na https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Consolidated_Annual_Activity_Report_2024.PDF, i https://www.interpol.int/How-we-work/Databases.

16 Europol, Ocjena prijetnje organiziranog kriminala na internetu (IOCTA) za 2024., dostupna na Ocjena prijetnje organiziranog kriminala na internetu (IOCTA) za 2024. | Europol.

17 Europol, EU SOCTA 2025., str. 19.

inovativnih alata putem istraživanja i inovacija u području sigurnosti financiranih sredstvima EU-a u okviru europske strategije unutarnje sigurnosti **ProtectEU**[18].

Europolov laboratorij za inovacije (EIL)[19], koji je krajem 2019. osnovan na temelju mandata ministara PUP-a država članica EU-a, nastoji potaknuti predanost Europola inovacijama u području izvršavanja zakonodavstva. Uredbom (EU) 2022/991 uvedene su znatne izmjene Uredbe o Europolu kako bi se ojačao mandat Europola za inovacije i podržao potencijal EIL-a te promicale sinergije s drugim istraživačkim i inovacijskim aktivnostima na razini EU-a, posebno u Komisiji, u okviru **inovacijskog centra EU-a** za unutarnju sigurnost[20].

Članak 18. stavak 2. Uredbe o Europolu koji se odnosi na svrhe aktivnosti obrade informacija izmijenjen je kako bi se Europolu omogućilo da **obrađuje operativne osobne podatke** i **za istraživačke i inovacijske projekte**. Dostupnost visokokvalitetnih skupova podataka kako bi se omogućilo empirijsko ispitivanje valjanosti novih alata općenito se smatra ključnim preduvjetom za razvoj tehnologija. Nasuprot tome, nepouzdani ili pristrani skupovi podataka za ispitivanje mogu dovesti do stvaranja loših tehnologija.[21]

Prilagođene mjere zaštite podataka za takvu obradu utvrđene su u članku 18. stavku 3.a, članku 30. stavcima 2. i 3. i **članku 33.a Uredbe o Europolu**. Potonjim se člankom zahtijevala uspostava **izoliranog okruženja** tako što je propisano da se svi osobni podaci koji se obrađuju u okviru projekta moraju privremeno kopirati u odvojeno, izolirano i zaštićeno okruženje za obradu podataka unutar Europola isključivo u svrhu provedbe tog projekta.

(3) <u>Kaznene istrage</u>: članak 18. stavak 6.a i članak 18.a Uredbe o Europolu koji se odnose na uvjete obrade osobnih podataka primljenih bez kategorizacije ispitanika

U svojoj ulozi **centra EU-a za informacije o kaznenim djelima** Europol olakšava prikupljanje i razmjenu informacija, ali i pridonosi **povećanju učinkovitosti istraga naprednom analizom podataka** i otkrivanjem prekograničnih poveznica između kaznenih djela i kriminalnih mreža koje nisu vidljive na nacionalnoj razini. Te sposobnosti omogućuju državama članicama da prikupe informacije dostupne za njihove kaznene istrage.

Zbog široke i intenzivne upotrebe tehnologije, **veliki i složeni skupovi podataka postali su nova uobičajena praksa u svim aspektima života**, uključujući kaznena djela.[22] U istragama organiziranog kriminala ili terorizma pojavio se problem analiziranja velikih količina elektronički pohranjenih podataka, koje se često mjere u terabajtima, uključujući audio, video i strojno generirane podatke zaplijenjene tijekom istraga. Na primjer, u zajedničkoj istrazi za razbijanje mreže EncroChat[23] istražitelji su analizirali milijune poruka koje su kriminalci razmijenili radi planiranja teških kaznenih djela. U tom je kontekstu dostupnost potrebnih alata za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju (IKT) te stručnog znanja i resursa za analizu velikih i složenih skupova podataka (poznatih u tehničkom žargonu kao „veliki podaci”[24]) od presudne važnosti za tijela za izvršavanje zakonodavstva i pravosudna tijela.

---

18 COM(2025) 148 final od 1. travnja 2025., https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0148, str. 9.

19 https://www.europol.europa.eu/how-we-work/innovation-lab.

20 Vidjeti osobito članak 4. stavak 1. točke (v) i (w) Uredbe o Europolu.

21 SWD(2020) 543 final od 9. prosinca 2020., str. 29.

22 Europol, EU SOCTA 2025., *passim*.

23 https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/dismantling-encrypted-criminal-encrochatcommunications-leads-to-over-6-500-arrests-and-close-to-eur-900-million-seized.

24 EDPS, Mišljenje 7/2015, str. 7., dostupno na https://www.edps.europa.eu/sites/default/files/publication/15-11-19_big_data_en.pdf. „Općenito, kao zajednički nazivnik različitih dostupnih definicija, ‚**veliki podaci**’

Iako Uredbom o Europolu donesenom 2016. nisu uvedena ograničenja za analizu velikih podataka, u njoj nisu postojale strukturirane odredbe kojima se utvrđuju uvjeti za analiziranje te vrste podataka. **Najkritičnija točka** bio je **zahtjev kategorizacije ispitanika**. Kategorizacija ispitanika odnosi se na potrebu za provjerom skupova podataka kako bi se osobni podaci razvrstali prema različitim kategorijama koje su iscrpno navedene u Prilogu II.A i Prilogu II.B Uredbi o Europolu prije nego što se provede stvarna obrada podataka u svrhe istrage, među ostalim prije unakrsne provjere podataka radi otkrivanja poveznica ili provedbe analiza strateške ili tematske prirode ili operativnih analiza[25]. Relevantne kategorije povezane su s različitim vrstama sudjelovanja u kaznenim istragama, uključujući (i) osumnjičenike, potencijalne buduće počinitelje kaznenih djela te (ii) kontakte, suradnike, žrtve, svjedoke i doušnike povezane s kriminalnim aktivnostima. Općenito, Europol ne može obrađivati, pa čak ni pohranjivati osobne podatke pojedinaca koji nisu obuhvaćeni nijednom od tih kategorija.

Pružatelji podataka, kao što su **države članice** ili **tijela i agencije EU-a**, **obično** već provedu kategorizaciju ispitanika prije prijenosa osobnih podataka Europolu[26]. U skladu s pravom EU-a, svi su dužni provoditi kategorizaciju ispitanika za vlastitu obradu i istrage, neovisno o prijenosu podataka Europolu, i na temelju pravila koja su istovjetna, ali ne i identična pravilima Europola[27]. Međutim, kod velikih i složenih skupova podataka ručna predobrada zahtijeva resurse i mnogo vremena. Poluautomatizirana analiza podataka na jednom mobilnom telefonu može trajati do tri dana, a tijekom jedne istrage mogu se zaplijeniti čak stotine mobilnih telefona. Kategorizacija ispitanika **za velike podatke nije uvijek moguća** s obzirom na sam obujam skupova podataka, način na koji su podaci (ne)strukturirani, nedostatak resursa ili potrebno prekomjerno **ručno obavljanje zadataka**. U praksi je jedina mogućnost da se podaci najprije detaljnije analiziraju s operativnog stajališta ili otkriju poveznice, među ostalim i na poluautomatizirani način, unakrsnom provjerom dostupnih podataka.

U Uredbi (EU) 2022/991 pojašnjeni su uvjeti pod kojima kategorizacija ispitanika pruža **pravnu sigurnost** u pogledu obrade velikih i složenih skupova podataka. Europol i Europski nadzornik za zaštitu podataka (EDPS) različito su tumačili sadržaj i duh Uredbe o Europolu u pogledu primjenjivog razdoblja čuvanja podataka. Prema Europolu to bi razdoblje trebalo trajati tri godine, dok bi prema EDPS-u trebalo trajati šest mjeseci[28]. Bile su potrebne i nove odredbe kako bi se osigurala **dodatna fleksibilnost** i postigla odgovarajuća ravnoteža između zaštite podataka i sigurnosnih aspekata.

Članak 18. stavak 5.a Uredbe o Europolu, u kombinaciji s člankom 73. EUDPR-a, prvi je dodatno pojasnio opće načelo kategorizacije ispitanika u skladu s člankom 18. stavkom 2. i Prilogom II. Europol je zadužen, ako je to primjenjivo i u mjeri u kojoj je to moguće, **jasno razvrstati osobne podatke u različite kategorije ispitanika**. U praksi bi Europol u pravilu

---

odnose se na praksu kombiniranja golemih količina informacija iz različitih izvora i njihove analize, pri čemu se za donošenje odluka upotrebljavaju sofisticiraniji algoritmi. Veliki podaci ne oslanjaju se samo na sve veću sposobnost tehnologije da podupire prikupljanje i pohranu velikih količina podataka nego i na njezinu sposobnost da analizira, razumije i iskoristi punu vrijednost podataka (posebno korištenjem analitičkih aplikacija).”

25 Vidjeti članak 18. stavak 2. Uredbe o Europolu.

26 Države članice prenose podatke Europolu putem mrežne aplikacije za sigurnu razmjenu informacija (SIENA), pri čemu se kategorizacija ispitanika primjenjuje kao obvezna stavka.

27 Vidjeti, na primjer, članak 6. Direktive (EU) 2016/680 („Direktiva o zaštiti podataka pri izvršavanju zakonodavstva” u pogledu neizravno nadležnih tijela); SL L 119, 4.5.2016., str. 89., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj; članak 51. Uredbe Vijeća (EU) 2017/1939 („Uredba o EPPO-u”); SL L 283, 31.10.2017., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj; članak 27. stavak 3. Uredbe (EU) 2018/1727 („Uredba o Eurojustu”); SL L 295, 21.11.2018., str. 138., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj.

28 https://www.edps.europa.eu/system/files/2022-01/22-01-10-edps-decision-europol_en.pdf.

trebao utvrditi točnu ulogu u kriminalnoj aktivnosti (na primjer, je li osoba osumnjičenik, žrtva ili samo svjedok) za svaku osobu čiji će se osobni podaci obrađivati, a ne na zbirnoj razini za sve osobe u podatkovnoj datoteci koja će se obrađivati, ili njezinu dijelu, (na primjer, jednostavnim utvrđivanjem da su sve navedene osobe uključene u kriminalnu aktivnost obuhvaćenu njegovim mandatom na temelju ispitivanja općih okolnosti koje su dovele do stvaranja podatkovne datoteke) prije nego što se osobni podaci mogu obraditi.

Člankom 18. stavkom 6.a Uredbe o Europolu izričito se dopušta obrada osobnih podataka zaprimljenih bez kategorizacije ispitanika tijekom razdoblja **od najviše 18 mjeseci**, koje se u opravdanim slučajevima može produljiti do maksimalno 36 mjeseci, isključivo u **svrhu dovršetka kategorizacije ispitanika**. U članku 18. stavku 6.a Uredbe o Europolu ne upućuje se izričito na velike i složene skupove podataka, već se općenito propisuje provjera „**stroge potrebe**".

Člankom 18.a Uredbe o Europolu predviđa se odstupanje tako što se Europolu omogućuje da osobne podatke zaprimljene od **nadležnog tijela**, Ureda europskog javnog tužitelja (**EPPO**) ili **Eurojusta**, ako je to potrebno radi potpore **kaznenoj istrazi koja je u tijeku**, obrađuje bez potrebe za provođenjem kategorizacije ispitanika, ako ona već nije provedena, i izvan kategorija ispitanika navedenih u Uredbi o Europolu. Europol može obrađivati podatke putem **operativne analize** ili, u iznimnim i propisno opravdanim slučajevima, **unakrsnom provjerom** kako bi utvrdio veze ili druge relevantne poveznice. To je odstupanje osmišljeno kako bi se uklonile razlike između pravila o kategorizaciji ispitanika koja se primjenjuju na Europol i pravila koja se primjenjuju na nadležna tijela, EPPO i Eurojust.

(4) Suradnja s trećim stranama: članci 26., 26.a i 26.b Uredbe o Europolu koji se odnose na razmjenu osobnih podataka između Europola i privatnih strana

Kriminalci sve češće zloupotrebljavaju (prekogranične) internetske, financijske i klasične telekomunikacijske usluge privatnih strana. **Privatne strane** stoga **posjeduju veliku količinu osobnih podataka relevantnih za kaznene istrage**. Konkretno, internet je stvorio javni prostor koji je zapravo u privatnom vlasništvu, što otežava da se pravila na internetu u svrhe izvršavanja zakonodavstva provode jednako učinkovito kao i izvan njega.[29]

U tom je kontekstu **suradnja između tijela za izvršavanje zakonodavstva i privatnih strana** postala **neophodna**. Kako je utvrđeno u europskoj strategiji unutarnje sigurnosti **ProtectEU**, bit će neophodno ojačati partnerstva s privatnim sektorom kako bi se olakšala razmjena informacija[30]. Načelnici policije također su u zajedničkoj izjavi o budućnosti Europola[31] pozvali na to da Europol služi kao „**glavna točka pristupa za dobivanje informacija od privatnih subjekata**". Priroda te suradnje obuhvaća razmjenu informacija i pružanje komercijalnih podataka iz otvorenih izvora te sudjelovanje u istraživačkim i inovacijskim projektima i pružanje usluga kojima se podupire korporativno funkcioniranje.[32] Na primjer, Europol je 2025. uspješno onemogućio Lumma Stealer, najznačajniju prijetnju krađe informacija na svijetu, u suradnji s Microsoftom, koji je identificirao više od 394 000 računala sa sustavom Windows na svjetskoj razini zaraženih zlonamjernim softverom Lumma[33].

---

29 SWD(2020) 543 final od 9. prosinca 2020., str. 16.

30 Vidjeti ProtectEU: europska strategija unutarnje sigurnosti, str 6.

31 https://prezydencja.policja.pl/ppl/aktualnosci/260402,Wspolna-Deklaracja-Europejskich-Szefow-Policji-w-sprawie-przyszlosci-Europolu-Jo.html.

32 Europol, *Cooperation with Private Parties*, 31. svibnja 2023., EDOC #1306090v13. Vidjeti i Milieu Consulting, *Study on the Practice of direct exchanges of personal data between Europol and Private Parties*, završno izvješće, rujan 2020.

33 https://www.europol.europa.eu/media-press/newsroom/news/europol-and-microsoft-disrupt-world's-largest-infostealer-lumma. Dodatni primjeri navedeni su u priloženom radnom dokumentu službi Komisije.

Uredbom (EU) 2022/991 uvedene su **dodatne mogućnosti** za Europolovu razmjenu osobnih podataka s privatnim stranama. Europol je prethodno mogao primati osobne podatke od privatnih strana samo putem nacionalne jedinice Europola (ENU) ili putem prethodno utvrđenih kontaktnih točaka ili tijela trećih zemalja ili međunarodnih organizacija. Svrha Europolove obrade bila je ograničena na utvrđivanje relevantnog ENU-a ili kontaktne točke ili tijela treće zemlje i međunarodne organizacije koji bi mogli preuzeti odgovornost za predmet.

Izmijenjenim člankom 26. Uredbe o Europolu proširena je zadaća Europola, omogućujući mu sveobuhvatnu obradu informacija (uključujući osobne podatke) zaprimljenih od privatnih strana. Primarna svrha obrade i dalje je identifikacija predmetnog ENU-a. Međutim, Europolu je sada dopušteno dopuniti informacije vlastitom analizom kako bi se olakšala daljnja obrada predmeta na nacionalnoj razini.

Osim horizontalnih odredaba članka 26. Uredbe o Europolu, člankom 26.a Uredbe o Europolu uvedena su pravila za **krizne situacije na internetu**, a člankom 26.b obuhvaćeno je **širenje materijala koji sadržava seksualno zlostavljanje djece na internetu**. U tim slučajevima Europol može pomoći državama članicama obradom osobnih podataka zaprimljenih izravno od privatnih strana. Europol može i prenositi osobne podatke privatnim stranama na pojedinačnoj osnovi.

Uredbom (EU) 2022/991 uvedena je mogućnost upotrebe Europolove infrastrukture za razmjenu informacija između nadležnih tijela i privatnih strana, kao i mogućnost da Europol zatraži da države članice, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, dobiju osobne podatke od privatnih strana.

Te su odredbe donesene u skladu s drugim inicijativama, kao što su Uredba o terorističkom sadržaju na internetu[34] i Akt o digitalnim uslugama[35]. Predviđene su daljnje mjere za jačanje uključenosti privatnih strana u borbu protiv kriminala i olakšavanje zakonitog pristupa podacima kako bi se ostvarila „ambicija promjene kulture sigurnosti" (**pristup koji obuhvaća cijelo društvo**) u okviru europske strategije unutarnje sigurnosti **ProtectEU**[36].

(5) Unutarnji i vanjski nadzor nad usklađenošću Europola s temeljnim pravima

U Uredbi (EU) 2022/991 naglašava se obveza Europola da poštuje temeljna prava u skladu s odredbama kojima se definiraju Europolove zadaće i pojačane povezane zaštitne mjere, posebno **jačanjem unutarnjeg i vanjskog nadzora te agencije**.

U području zaštite podataka usklađivanje Uredbe o Europolu s mjerama za zaštitu podataka u skladu s EUDPR-om podrazumijevalo je uvođenje novih pravila za nadzor koji provode **službenik za zaštitu podataka** i **Europski nadzornik za zaštitu podataka** (EDPS). Na primjer, obveza pružanja procjene učinka na zaštitu podataka i prethodno savjetovanje s EDPS-om postali su sustavni za sve nove vrste obrade. Uredbom (EU) 2022/991 uvedena je i nova nadležnost Europola za zahtjeve za prava pristupa. Prije su nacionalna nadležna tijela bila odgovorna za obradu zahtjeva za prava pristupa ako su države članice bile pružatelji podataka.

Uredbom (EU) 2022/991 uspostavljeno je i **novo radno mjesto službenika za temeljna prava** u Europolu, kojem je, među ostalim, povjereno obavješćivanje izvršnog direktora Europola o mogućim kršenjima temeljnih prava u aktivnostima Agencije.

Osim toga, **demokratski nadzor i odgovornost ojačani** su političkim praćenjem djelatnosti Europola koje provode **Europski parlament i nacionalni parlamenti**, kako je predviđeno člankom 88. stavkom 2. drugim podstavkom Ugovora o funkcioniranju Europske unije

---

34 Uredba (EU) 2021/784; SL L 172, 17.5.2021., str. 79., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/784/oj.

35 Uredba (EU) 2022/2065; SL L 277, 27.10.2022., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

36 Vidjeti ProtectEU: europska strategija unutarnje sigurnosti, str 2.

(UFEU). Uredba (EU) 2022/991 ojačala je praćenje koje provodi **Zajednička skupina za parlamentarni nadzor** (JPSG)[37]. Na primjer, njome je predviđeno obvezno savjetovanje JPSG-a o Europolovu nacrtu višegodišnjeg planiranja programa i godišnjem programu rada, mogućnost da JPSG uputi neobvezujuće posebne preporuke Europolu i da ih podnese Europskom parlamentu i nacionalnim parlamentima te uspostava savjetodavnog foruma za pomoć JPSG-u na zahtjev, pružanjem neovisnih savjeta o pitanjima temeljnih prava.

3. Glavni zaključci evaluacije

3.1. Trenutačno stanje operativne provedbe Europolovih novih ovlasti i zadaća u pogledu obrade osobnih podataka

Uredba (EU) 2022/991 stupila je **na snagu 28. lipnja 2022**. Međutim, njezina operativna provedba ovisila je o različitim mjerama upravljanja te tehničkim i administrativnim mjerama, kao i operativnim zahtjevima, kao što je uspostava novih struktura IKT-a u nekim slučajevima.

Tri godine poslije **gotovo sve odredbe** navedene u članku 68. stavku 3. Uredbe (EU) 2022/991 **postale su operativne**. Odredbe koje se odnose na analizu velikih i složenih skupova podataka (članak 18. stavak 6.a i članak 18.a Uredbe o Europolu) i suradnju s privatnim stranama (članci 26., 26.a i 26.b Uredbe o Europolu) počele su se primjenjivati 28. lipnja 2022. ili ubrzo nakon toga. Obrada osobnih podataka za istraživačke i inovacijske projekte (članak 18. stavak 2. točka (e) Uredbe o Europolu) započela je 2023. nakon uspostave izoliranog okruženja pod nazivom ODIN kako bi se ispunili posebni zahtjevi za zaštitu podataka iz članka 33.a Uredbe o Europolu. Do 29. lipnja 2025. mogućnost da Europol državama članicama predloži **upozorenja s informacijama iz SIS-a** u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (t) Uredbe o Europolu još nije postala operativna jer je tehnička provedba nove vrste upozorenja još u tijeku. Početak primjene **očekuje se 2026**.

3.2. Evaluacija operativnog učinka Europolovih novih ovlasti i zadaća u pogledu obrade osobnih podataka na ciljeve Agencije u skladu s člankom 3. Uredbe o Europolu

Kad je riječ o operativnom učinku Europolovih novih ovlasti i zadaća u pogledu obrade osobnih podataka, savjetovanje je pokazalo da **države članice općenito imaju pozitivan stav** o njihovoj relevantnosti, učinkovitosti i dodanoj vrijednosti te o potpori Europola njihovim nadležnim tijelima u povezanim područjima[38].

Istražne ovlasti obuhvaćene ovom evaluacijom ne upotrebljavaju se kontinuirano ni sustavno za obradu podataka u svrhu praćenja; neke su čak i iznimne, dok se ostale češće upotrebljavaju u istragama ovisno o potrebama. **Operativna upotreba novih odredaba** tijekom referentnog razdoblja **znatno se razlikovala** u **kvantitativnom smislu**, ovisno o različitim tehničkim značajkama i pravnim uvjetima povezanima s novim odredbama.

Europol je primio **nezanemariv** broj **novih doprinosa bez kategorizacije ispitanika** od država članica na temelju članka 18. stavka 6.a Uredbe o Europolu, koji je 2023. iznosio 653, a 2024. 597. Nije bilo kratkoročnog povećanja doprinosa bez kategorizacije ispitanika, a broj predmeta u kojima je primijenjen članak 18. stavak 6.a ostao je **stabilan** u usporedbi s istovjetnim predmetima u razdoblju prije 28. lipnja 2022. Nove odredbe nisu negativno utjecale ni na sudjelovanje država članica u provedbi kategorizacije ispitanika[39]. Od 2023. do 2024. udio doprinosa bez kategorizacije ispitanika činio je **manje od 1 % svih doprinosa** koje

---

37 Vidjeti https://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/eu-agencies-oversight/jpsg-on-europol.

38 Vidjeti dokaze predstavljene u odjeljku 5. radnog dokumenta službi Komisije priloženog ovom Izvješću, a posebno podneske Europola i odgovore država članica na 2., 4. i 5. pitanje iz kratkog upitnika od 2. lipnja 2025. u Prilogu III. radnom dokumentu službi Komisije.

39 Kao što je jedna država članica naglasila tijekom savjetovanja, „[države članice] mogu jasno razlikovati s kojom vrstom podataka postupaju, što može biti vrlo važno u samoj istrazi”.

je Europol zaprimio od država članica (0,85 % u 2023. i 0,71 % u 2024.). Od lipnja 2022. Europol je dosljedno završavao kategorizaciju ispitanika u roku od 18 mjeseci i nije koristio produljeno razdoblje od 36 mjeseci. Europol i šest država članica naglasili su da je, unatoč poboljšanoj pravnoj sigurnosti, **administrativno opterećenje i dalje znatno** za Europol i nadležna tijela zbog napora potrebnih za usklađivanje s kategorizacijom osobnih podataka prema pojedinačnom sudjelovanju u kaznenom djelu. Europol provodi taj zahtjev vrlo strogo[40].

Europol je izvijestio da je razmjena informacija s **privatnim stranama** 2023. i dalje bila zanemariva jer je zabilježeno samo 26 slučajeva provedbe članka 26. Uredbe o Europolu (uz slučajeve obuhvaćene Aktom o digitalnim uslugama)[41]. Međutim, statistički podaci ukazuju na **znatno povećanje 2024. na 284** predmeta (gotovo 1000 % više) koji uključuju suradnju s privatnim stranama u skladu s članakom 26. Uredbe o Europolu. To je posebno bio slučaj s podacima privatnih poduzeća kako bi se istražila **financijska i gospodarska kaznena djela**. Europol je u velikoj mjeri iskoristio i članak 26.b Uredbe o Europolu u borbi protiv seksualnog zlostavljanja djece, pri čemu je suradnja s privatnim stranama već bila vrlo značajna. U oba slučaja podaci uključuju i suradnju koja je bila moguća na temelju prethodnog pravnog okvira. Dostupni podaci ne otkrivaju u kojoj su mjeri ti novi slučajevi obuhvaćeni novim odredbama ili povećanom upotrebom postojećih mogućnosti.

Europol je **2025.** donio **novu strategiju** za daljnje poboljšanje suradnje s privatnim stranama. Osim toga, poduzete su mjere za nadogradnju Europolove infrastrukture IKT-a dostupne nadležnim tijelima za razmjenu informacija s privatnim stranama. Europol je **2023.** pokrenuo *Plateforme Européenne de Retraits de Contenus Illégaux sur Internet* (**PERCI**) kako bi olakšao provedbu Uredbe o terorističkom sadržaju na internetu, a u budućnosti možda i članka 18. Akta o digitalnim uslugama, te *Službu EU-a za prijavu slučajeva zlostavljanja djece* (**EU CARES**). PERCI nije uključen u Europolov informacijski sustav (EIS)[42].

Druge odredbe uopće **nisu iskorištene** (članak 26.a Uredbe o Europolu), iako su operativne, **ili** su primijenjene **samo iznimno** (jedan slučaj u kojem je 2024. primijenjen članak 18.a Uredbe o Europolu i jedan projekt realiziran 2025. obradom osobnih podataka u skladu s člankom 18. stavkom 1. točkom (t) Uredbe o Europolu, uz tri nova projekta koja su već u pripremi).

Zbog ograničenog razdoblja operativne provedbe odredaba uvedenih Uredbom (EU) 2022/991 i dugotrajne prirode kaznenih istraga i sudskih postupaka, države članice nisu mogle dostaviti kvantitativne podatke o operativnom učinku tih odredaba. Umjesto toga navele su neke primjere uspješnih istraga koji pokazuju **konkretne koristi novih istražnih mogućnosti u stvarnim situacijama** za odredbe koje se već upotrebljavaju, na primjer EncroChat, Sky ECC, balkanske kriminalne mreže uključene u trgovinu kokainom ili Lumma Stealer.

Europol i osam država članica istaknuli su i nekoliko **područja u kojima su potrebna poboljšanja** kako bi se maksimalno povećala učinkovita i dosljedna upotreba novog pravnog okvira i ojačala uloga Europola u budućnosti. Postoji zabrinutost, posebno Europola, da će prekomjerna složenost, rascjepkanost i duljina pravnih odredbi odvratiti stručnjake ili privatne strane od upotrebe novih dostupnih instrumenata. Primjedbe država članica odnose se pak na način na koji Europol restriktivno provodi mjere za zaštitu podataka pod nadzorom EDPS-a, što bi moglo ugroziti djelotvornost i dodanu vrijednost određenih odredbi.

---

40 Vidjeti pododjeljak 7.1.3. radnog dokumenta službi Komisije priloženog ovom Izvješću i odgovore država članica na 9. pitanje iz kratkog upitnika od 2. lipnja 2025. u Prilogu III. radnom dokumentu službi Komisije.

41 Europol, Izvješće za 2023. u skladu s člankom 16. stavkom 11. Uredbe o Europolu.

42 Uredba (EU) 2019/818; SL L 135, 22.5.2019., str. 85., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/818/oj.

3.3. Procjena učinka Europolovih novih ovlasti i zadaća u pogledu obrade osobnih podataka na temeljna prava

Komisija **nije** pronašla dokaze o **negativnom učinku na temeljna prava** koji proizlazi iz operativne upotrebe novih ovlasti za obradu osobnih podataka u dosadašnjoj ograničenoj primjeni novih ovlasti za obradu osobnih podataka.

Osim provedbe posebnih zahtjeva za zaštitu podataka povezanih s novim ovlastima za obradu osobnih podataka, Europol je postupno poduzimao sve potrebne mjere za provedbu novih horizontalnih mehanizama nadzora povezanih s temeljnim pravima.

Upravni odbor Europola donio je 2024. revidirana provedbena pravila službenika za zaštitu podataka kao jedan od posljednjih potrebnih provedbenih akata povezanih s novim sustavom zaštite podataka. Prikupljeni dokazi upućuju na to da su Europol i njegov upravni odbor u suradnji s Europolovim službenikom za zaštitu podataka i EDPS-om osigurali i **strogu provedbu novih mjera za zaštitu podataka** uvedenih 2022. Tim je pristupom *prima facie* učinkovito spriječen svaki negativan učinak ili zadiranje prvotne upotrebe novih ovlasti za obradu osobnih podataka u prava pojedinaca na privatnost i zaštitu osobnih podataka. Države članice smatraju da Europol trenutačno ima **čvrst pravni okvir za zaštitu podataka** kojim se osiguravaju dostatne zaštitne mjere za moguću povećanu primjenu njegovih novih ovlasti. Sedam država članica naglasilo je i da taj okvir **olakšava protok informacija** povećanjem povjerenja, iako još ima prostora za poboljšanje. Samo je jedna država članica izrazila negativno mišljenje[43].

Osim konkretnih **izazova** povezanih s kategorizacijom ispitanika, Europol i četiri države članice naveli su kao područja za poboljšanje troškove i vrijeme povezane s **procjenom učinka na zaštitu podataka** i **prethodnim savjetovanjem** s EDPS-om, koji se u praksi provode automatski. Dodatni izazov koji je istaknulo šest država članica jest postupanje Europola sa **zahtjevima za pristup koje podnose ispitanici**, za koje je sada nadležan čak i ako je država članica vlasnik podataka.

Prvi službenik za temeljna prava imenovan je u prosincu **2022.** U prve dvije godine svojeg mandata **nije** zaprimio niti podnio **nijednu pritužbu** izvršnom direktoru. JPSG je nastavio pomno pratiti aktivnosti Europola i nije izdao nikakve preporuke otkad su nove odredbe stupile na snagu. Europski parlament osnovao je **Savjetodavni forum JPSG-a za temeljna prava** u veljači **2024.**

3.4. Analiza troškova i koristi Europolovih novih ovlasti i zadaća u pogledu obrade osobnih podataka

S obzirom na ranu fazu provedbe odredaba uvedenih Uredbom (EU) 2022/991 i ograničeno iskustvo s njima, **prerano** je da Komisija donese smislene zaključke o novim odredbama na temelju **analize troškova i koristi**.

Službe Komisije prikupile su informacije od Europola o dosad nastalim troškovima povezanima s operativnom provedbom Uredbe (EU) 2022/991 za odredbe koje se preispituju. Ti su troškovi u razdoblju od 2022. do 2025. iznosili približno **25 milijuna EUR** (oko 5 % ukupnih sredstava dodijeljenih Europolu[44]), prvenstveno jednokratnih troškova. Države članice

---

[43] Vidjeti odgovore država članica na 9. pitanje iz kratkog upitnika od 2. lipnja 2025. u Prilogu III. popratnom radnom dokumentu službi Komisije.

[44] U istom razdoblju proračun dodijeljen Europolu ukupno je iznosio približno **860 milijuna EUR** (postupno se povećavao sa 192 milijuna EUR u 2022. na 241 milijun EUR u 2025.). Više pojedinosti vidjeti u popratnom radnom dokumentu službi Komisije.

dosad nisu imale nikakve relevantne nove troškove koji su konkretno povezani s Uredbom (EU) 2022/991.

Većina troškova (gotovo 17 milijuna EUR) uključivala je znatna ulaganja u **razvoj novih struktura IKT-a**, provedbene odredbe o istraživanju i inovacijama (izolirano okruženje ODIN) te informacijske sustave za razmjenu osobnih podataka s privatnim stranama (PERCI i EU CARES). Troškovi **ljudskih resursa**, povezani s IKT-om i poslovanjem, činili su otprilike trećinu ukupnih troškova (oko 8 milijuna EUR). Ljudski resursi **dugoročno će predstavljati glavne ponavljajuće troškove**.

Valja napomenuti da prethodno navedeni iznos od 8 milijuna EUR ne uključuje troškove ljudskih resursa za odjel za upravljanje informacijama ni resurse povezane s (prethodnim i novim) mjerama nadzora horizontalne prirode za koje nije moguća raščlamba na razini provedbe posebnih odredbi. Troškovi takvih resursa nisu zanemarivi. Na primjer, procjenjuje se da je 2023. **60 ekvivalenata punog radnog vremena** (gotovo **5 %** osoblja Europola) bilo uključeno u aktivnosti u **sigurnosnim/nadzornim tijelima i nadzornim/savjetodavnim subjektima**. Europol je dodijelio 25 ekvivalenata punog radnog vremena kao odgovor na nadzor zaštite podataka i odgovarajuće mjere sigurnosti. To uključuje daljnje postupanje u vezi s preporukama EDPS-a, kao i rad ostvaren u kontekstu prethodnih savjetovanja o obradi operativnih podataka. Šesnaest od tih 25 ekvivalenata punog radnog vremena uključeno je u aktivnosti povezane sa zahtjevima EDPS-a. Od lipnja 2025. Europol ima poseban tim od osam članova osoblja s punim radnim vremenom u području zaštite podataka, uključujući službenika za zaštitu podataka.

Prema Europolu i petnaest država članica, očekuje se da će **koristi** od novih ovlasti i zadaća u pogledu obrade osobnih podataka, posebno analize velikih i složenih skupova podataka te suradnje s privatnim stranama, biti znatne i **veće od povezanih troškova**. Nijedna država članica nije imala drukčije stajalište. Dugoročno gledano, razumno se očekuju određena povećanja učinkovitosti zahvaljujući učincima ekonomije razmjera i smanjenju graničnih troškova. Jedna država članica naglasila je da je „važno da Europol osigura potrebne resurse IKT-a za pružanje i daljnji razvoj alata za provedbu novih mogućnosti iz Uredbe (EU) 2022/991”, što su podržale i druge dvije države članice te ostali dionici[45].

Europol i pet država članica smatraju da je potrebno riješiti i moguće **neučinkovitosti** provedbe u okviru **postojećeg okvira za upravljanje, administraciju i zaštitu podataka** kako bi se izbjeglo ugrožavanje operativnog učinka novih zadaća obrade osobnih podataka odgađanjem ili ograničavanjem njihove upotrebe. Pet država članica dovelo je u pitanje to što Europol i njegov upravni odbor pod vodstvom EDPS-a previše oprezno provode pravila o zaštiti podataka. Predlažu da se fleksibilnost koju su odobrili suzakonodavci iskoristi na odgovarajući način kako bi se maksimalno povećale djelotvornost i učinkovitost zadaća Europola te osigurala njihova relevantnost i dugoročna profitabilnost.

Evaluacija metoda rada Europola i mogućih područja za pojednostavnjenje nije obuhvaćena izvješćem u skladu s člankom 68. stavkom 3. Uredbe o Europolu te će se provesti u okviru evaluacije na temelju članka 68. stavka 1. Uredbe o Europolu.

4. Zaključci i daljnji koraci

Sve u svemu, prema preliminarnim glavnim nalazima Komisije države članice i dalje **podupiru ulogu Europola** u ključnim područjima u kojima trenutačno pomaže državama članicama u

[45] Vidjeti dokaze predstavljene u odjeljku 5. radnog dokumenta službi Komisije priloženog ovom Izvješću, a posebno podneske Europola i odgovore država članica na 2., 4. i 5. pitanje iz kratkog upitnika od 2. lipnja 2025. u Prilogu III. radnom dokumentu službi Komisije i Zajedničkoj izjavi europskih načelnika policije o budućnosti Europola.

okviru svojih **novih zadaća obrade osobnih podataka**. Međutim, kako bi se **maksimalno iskoristile prednosti** novih ovlasti za obradu osobnih podataka, neki dionici smatraju da je u budućnosti potrebno **riješiti moguće neučinkovitosti**, posebno unutar postojećeg okvira za upravljanje, administraciju i zaštitu podataka. Isto tako, bilo bi korisno ublažiti **složenost i rascjepkanost** pravnog okvira koji bi mogao odvratiti stručnjake od iskorištavanja novih mogućnosti.

Općenito, Komisija nije pronašla dokaze da su nova pravila **negativno utjecala na temeljna prava**, posebno zahvaljujući snažnim mjerama za zaštitu podataka, kojima se olakšava i protok informacija povećanjem povjerenja partnerâ. Agencija je u odnosu na neke države članice primijenila konzervativan pristup, iako bi trebalo na **odgovarajući način iskoristiti fleksibilnost koju su suzakonodavci odobrili** u pogledu kategorizacije ispitanika, procjene učinka na zaštitu podataka, prethodnog savjetovanja s Europolovim nadzornikom za zaštitu podataka i obrade zahtjeva za prava pristupa.

Međutim, s obzirom na općenito kratko razdoblje provedbe novih pravila o zaštiti osobnih podataka predviđenih Uredbom (EU) 2022/991, prikupljeni dokazi nisu uvjerljivi za sva pitanja.

Komisija je u svojoj europskoj strategiji unutarnje sigurnosti **ProtectEU**[46] najavila da će predložiti ambicioznu reformu mandata Europola kako bi se odgovorilo na sve veće sigurnosne izazove. U skladu sa svojim Smjernicama za bolju regulativu[47] Komisija je pokrenula pripreme za evaluaciju Uredbe o Europolu i radnih metoda Europola, čime je otvoren put za **prijedlog Komisije 2026. kako bi Agencija postala operativnija, kako je utvrđeno u Političkim smjernicama**[48]. Komisija je u srpnju 2025. objavila poziv na očitovanje[49] i naručila vanjsku studiju za potporu evaluaciji Uredbe o Europolu i procjeni učinka novog prijedloga. Evaluacija Uredbe o Europolu provedena za potrebe pripreme ovog izvješća trebala bi doprinijeti toj evaluaciji.

46 ProtectEU: europska strategija unutarnje sigurnosti, str. 10.

47 Vidjeti https://commission.europa.eu/law/law-making-process/better-regulation/better-regulation-guidelines-and-toolbox_en?prefLang=hr.

48 Ursula von der Leyen, Političke smjernice za sljedeću Europsku komisiju 2024. – 2029., e6cd4328-673c-4e7a-8683-f63ffb2cf648_hr

49 https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/14638-Suradnja-u-podrucju-izvrsavanja-zakonodavstva-nova-uredba-o-Europolu-prijedlog-_hr